

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543 : 5) ดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราชทรงพระราชทานว่า การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้าง และพัฒนาคนมีความรู้ ความคิด ความประพฤติและคุณธรรมของบุคคลสังคมและบ้านเมืองใดให้การศึกษาที่ดีแก่เยาวชนครบถ้วนล้นพอดีเหมาะแก่ทุกคนสังคมและบ้านเมืองนั้นก็จะมีพลเมืองที่มีคุณภาพซึ่งสามารถธำรงรักษาความเจริญมั่นคงของประเทศชาติไว้และพัฒนาให้ก้าวหน้าต่อไปได้โดยตลอด (กรมวิชาการ, 2540 : 5) ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งโดยจะต้องเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อทำให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ ทำให้เป็นคนที่มีรู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตัวเอง สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีจริยธรรม คุณธรรม รู้จักพึ่งตนเอง และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543 : 1) จึงเป็นหน้าที่ของรัฐในการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชน ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 43 ระบุไว้ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ แต่เนื่องจากรัฐมีงบประมาณจำกัดไม่สามารถจัดการศึกษาได้ทุกระดับ เอกชนจึงเข้ามามีส่วนร่วมรับภาระในการจัดการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2541 : 3)

พระราชบัญญัติการศึกษาเอกชน พุทธศักราช 2525 ได้กำหนดลักษณะการจัดตั้งโรงเรียนเอกชนไว้ในหมวด 2 มาตรา 15 คือ (1) โรงเรียนที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ หรือหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการและจัดในระบบโรงเรียน (2) โรงเรียนที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการหรือหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการและจัดนอกระบบโรงเรียน (3) โรงเรียนที่จัดการศึกษาแก่บุคคลที่มีลักษณะพิเศษหรือผิดปกติทางร่างกาย สติปัญญา หรือจิตใจ ที่จัดเป็นรูปแบบการศึกษาพิเศษหรือโรงเรียนที่จัดการศึกษาแก่ผู้ยากไร้หรือเสียเปรียบทางการศึกษาในลักษณะต่าง ๆ ที่จัดเป็นรูปแบบการศึกษาสงเคราะห์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2535 : 3)

สำหรับโรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ หรือหลักสูตรที่ได้ รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการและจัดในระบบโรงเรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดให้เป็นโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษาเปิดสอนตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2535 : 50 - 51) ปัจจุบันมีโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคทั้งหมด จำนวน 2,781 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 1,481,603 คน ครู 72,591 คน (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน, 2544 : 42) จะเห็นว่าเอกชนได้มีบทบาทสำคัญต่อการจัดการศึกษาของชาติ อย่างยิ่ง ถ้าจัดการศึกษาไม่มีประสิทธิภาพอาจจะเป็นเพราะขาดความรู้ด้านวิชาการ ขาดแคลน ทุนทรัพย์ หรือเจตคติของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนที่มุ่งไปทางธุรกิจยอมมีผลกระทบ กระเทือนต่อสังคมและประเทศชาติโดยรวม รัฐจึงต้องมีหน้าที่ในการควบคุมการดำเนินงานของ สถานศึกษาเอกชนโดย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการเป็น ผู้ดูแลโดยเฉพาะสถานศึกษาที่เปิดสอนในระดับที่ต่ำกว่าอุดมศึกษาให้เป็นไปตามแผนการศึกษา แห่งชาติ แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติและ ระเบียบกฎหมาย (เสถียร สีหะวงษ์, 2535 : 2)

กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน เอกชนโดยอาศัยการเปรียบเทียบกับโรงเรียนรัฐบาลในระยะแรก โรงเรียนที่จัดการศึกษาเป็นไป ตามหลักเกณฑ์ของระเบียบว่าด้วยการรับรองวิทยฐานะ พ.ศ. 2484 จะได้รับการรับรองวิทยะ ฐานะเทียบเท่าโรงเรียนรัฐบาล โดยมีหลักเกณฑ์คือ สถานที่เรียนต้องเป็นเอกเทศไม่ติดต่อกับ ลักษณะสุขาภิบาล โรงเรียนต้องทำการสอนต่อเนื่องไม่ต่ำกว่า 3 ปี เปิดทำการสอนครบชั้น ใน แต่ละระดับที่จัดการศึกษา มีอุปกรณ์การเรียนการสอนครบถ้วน มีครูที่สามารถและทำการสอน เหนือกว่าชั้นและวิชา มีระเบียบการของโรงเรียน รวมทั้งมีหลักฐานแสดงรายการตรวจสอบตาม กำหนดและผลการอบรมสั่งสอนเป็นที่พอใจของเจ้าหน้าที่กระทรวงศึกษาธิการ จุดอ่อนของการ ดำเนินการรับรองวิทยฐานะคือไม่ส่งเสริมให้โรงเรียนพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและครอบคลุม ขอบข่ายของการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ (จรัส นองมาก, 2538 : 4 - 5) ทำให้ได้รับความ เชื่อถือจากผู้รับบริการต่างกันดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2539 : 4) ได้สรุป ว่า การจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนมีสถานภาพแตกต่างกันมาก โรงเรียนเอกชนบางแห่ง ได้รับความเชื่อถือจากผู้ปกครองด้วยความมั่นใจในคุณภาพ บางโรงเรียนได้รับศรัทธาด้วย ค่านิยม บางโรงเรียนเคยได้รับความศรัทธาในอดีตแต่การพัฒนาไม่ต่อเนื่องเป็นผลให้จำนวน นักเรียนลดลง และอยู่ในสภาพที่ขาดความมั่นคงในการดำเนินกิจการ ดังนั้นเพื่อเป็นการสร้าง หลักประกันในความมีคุณภาพของโรงเรียนเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ได้พัฒนาระบบประกันและการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา โดยประกาศใช้ระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2536 เพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศและเป็นกลไกสำคัญของการ ควบคุมคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนประกอบด้วยสองขั้นตอนหลักคือ การประกัน

คุณภาพการศึกษา และการรับรองมาตรฐานการศึกษา ที่เน้นหลักการให้โรงเรียนพัฒนาตนเอง และประเมินตนเองอย่างต่อเนื่องบนพื้นฐานของควมมีเสริภาพทางวิชาการและความคล่องตัว ในการบริหาร โดยผู้บริหารโรงเรียนต้องเป็นผู้นำในการพัฒนาและเปิดโอกาสให้สังคมหรือ หน่วยงานภายนอกตรวจสอบได้เป็นการสร้างความเชื่อมั่นในควมมีคุณภาพของโรงเรียน เอกชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน,2541 : 1 – 4) รวมทั้งสนองนโยบายของ รัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการที่ให้มีการปรับปรุงคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ผลการดำเนินงานจนถึงปี พ.ศ. 2543 มีโรงเรียนที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน 194 โรงเรียน จำแนกเป็นประเภทอาชีวศึกษา 62 โรงเรียน ประเภทสามัญศึกษา 132 โรงเรียน (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2544 : 15)

สำหรับเขตการศึกษา 7 มีโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาที่เปิดทำการสอนใน ระดับก่อนประถมศึกษาถึงระดับประถมศึกษาจำนวน 101 โรงเรียน ยังไม่มีการพัฒนาคุณภาพ การจัดการศึกษาให้ได้รับการรับรองมาตรฐานทั้งหมดได้ บุญส่ง เอ็งสุวรรณ และคนอื่นๆ (2541 : 120) ได้ศึกษาความพร้อมและปัญหาในการนำโรงเรียนเข้าสู่การประกันคุณภาพการ ศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ปัญหาที่กั้น ปัจจัยและกระบวนการในการนำโรงเรียนเข้าสู่การประกันคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง ในการสร้างและพัฒนาคุณภาพของโรงเรียน สรศักดิ์ ญาเอ (2544 : 27) ได้ สรุปลไว้ว่า เป็นบทบาทและภารกิจของผู้บริหารโดยตรงสอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543 : 51) ที่เสนอว่าผู้บริหารมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อหน่วยงานผู้ได้บังคับบัญชาและผลงาน อันเป็นส่วนรวมของคุณภาพโรงเรียน ในการดำเนินการพัฒนาโรงเรียนให้ได้มาตรฐานการ ศึกษา ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543 : 52) เสนอว่า ผู้บริหารมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อ หน่วยงาน ผู้ได้บังคับบัญชาและผลงานอันเป็นส่วนรวมของคุณภาพโรงเรียน ในการดำเนินการ พัฒนาโรงเรียนให้ได้มาตรฐานการศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวด 6 มาตรา 48 บัญญัติ ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกัน คุณภาพการศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร การศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงาน ต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและ มาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก เป็นสิ่งที่สถานศึกษาทุกแห่ง ต้องนำไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเจตนารมณ์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นการสร้างความ มั่นใจแก่ผู้รับบริการว่าจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา แห่งชาติ,2543 :1)

ด้วยเหตุดังกล่าวผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารการศึกษาจึงมีความสนใจในการศึกษาปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนระดับก่อนประถมศึกษาถึงระดับประถมศึกษา เขตการศึกษา 7 เพื่อจะได้นำผลการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารการศึกษาเอกชนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนระดับก่อนประถมศึกษาถึงระดับประถมศึกษา เขตการศึกษา 7
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนระดับก่อนประถมศึกษาถึงระดับประถมศึกษา เขตการศึกษา 7 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง สถานภาพด้านกิจการและขนาดของโรงเรียน

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนระดับก่อนประถมศึกษาถึงระดับประถมศึกษา เขตการศึกษา 7
2. ทำให้ทราบถึงผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง ในปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนระดับก่อนประถมศึกษาถึงระดับประถมศึกษา เขตการศึกษา 7 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง สถานภาพด้านกิจการและขนาดของโรงเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนระดับก่อนประถมศึกษาถึงระดับประถมศึกษา เขตการศึกษา 7 ซึ่งมีประชากร 101 คน จาก 101 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนระดับก่อนประถมศึกษาถึงระดับประถมศึกษา เขตการศึกษา 7 จำนวน 81 คน (ตามตารางของ Krejcie และ Morgan) ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของขนาดสถานศึกษา และสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ดังนี้

- ขนาดเล็ก 9 โรงเรียน
- ขนาดกลาง 15 โรงเรียน
- ขนาดใหญ่ 57 โรงเรียน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนระดับก่อนประถมศึกษาถึงระดับประถมศึกษา เขตการศึกษา 7 ตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง สถานภาพด้านกิจการ และขนาดของโรงเรียน ดังนี้

2.1.1 วุฒิการศึกษา แบ่งเป็น สองกลุ่ม คือ

- 1) ระดับปริญญาตรี
- 2) ระดับสูงกว่าปริญญาตรี

2.1.2 ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง แบ่งเป็นสามกลุ่ม คือ

- 1) 1 - 5 ปี
- 2) 6 - 10 ปี
- 3) มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

2.1.3 สถานภาพด้านกิจการ แบ่งเป็นสามกลุ่มคือ

- 1) เป็นผู้บริหารใบอนุญาต
- 2) มีความสัมพันธ์กับผู้บริหารใบอนุญาต
- 3) ไม่มีความสัมพันธ์กับผู้บริหารใบอนุญาต

2.1.4 ขนาดของโรงเรียน แบ่งตามเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงาน

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ดังนี้

- 1) ขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียน 1 - 120 คน
- 2) ขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียน 121 - 300 คน
- 3) ขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียน 301 คนขึ้นไป

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนระดับก่อนประถมศึกษาถึงระดับประถมศึกษา เขตการศึกษา 7 ภายได้ 7 ปัจจัยคือ

1. ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน
2. หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน
3. บุคลากร
4. ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน
5. การจัดการ การบริหาร
6. กิจการนักเรียนนักศึกษา
7. สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนระดับก่อนประถมศึกษาถึงระดับประถมศึกษา เขตการศึกษา 7 ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาแตกต่างกัน
2. ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนระดับก่อนประถมศึกษาถึงระดับประถมศึกษา เขตการศึกษา 7 ที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งต่างกัน มีปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาแตกต่างกัน
3. ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนระดับก่อนประถมศึกษาถึงระดับประถมศึกษา เขตการศึกษา 7 ที่มีสภาพด้านกิจการต่างกัน มีปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาแตกต่างกัน
4. ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนระดับก่อนประถมศึกษาถึงระดับประถมศึกษา เขตการศึกษา 7 ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาแตกต่างกัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัญหาหมายถึง อุปสรรคหรือข้อขัดข้องในการดำเนินประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนกำหนดไว้
2. การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานเพื่อสร้างความมั่นใจต่อผู้รับบริการและหน่วยงานว่าโรงเรียนสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพสอดคล้องกับหลักการ นโยบาย และแผนการศึกษาของรัฐเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนด
3. การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง ระบบที่สร้างความมั่นใจต่อสังคมผู้ปกครองว่าโรงเรียนสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ
4. การควบคุมคุณภาพการศึกษาหมายถึง กระบวนการพัฒนาเพื่อเข้าสู่มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน
5. การตรวจสอบคุณภาพหมายถึง การดำเนินการเพื่อให้ได้ข้อมูล สารสนเทศในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา
6. การประเมินคุณภาพ หมายถึง กระบวนการหรือแนวปฏิบัติในการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา
7. ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนหมายถึง บุคคลผู้ได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ครูใหญ่โรงเรียนเอกชนตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525

8. โรงเรียนเอกชนระดับก่อนประถมศึกษาถึงระดับประถมศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่เปิดสอนระดับก่อนประถมศึกษา ถึงระดับประถมศึกษาและเปิดสอนในระบบโรงเรียน

9. ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งหมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้บริหาร โรงเรียนทั้งในโรงเรียนเดิมและโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในปัจจุบัน

10. สถานภาพด้านกิจการของโรงเรียน หมายถึง การได้รับอนุญาตให้เป็นเจ้าของ โรงเรียนเอกชนตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525

11. ขนาดของโรงเรียน หมายถึง ขนาดของโรงเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานของ สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ ดังนี้

โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 1 - 120 คน

โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 121 - 300 คน

โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 301 คนขึ้นไป

12. เขตการศึกษา 7 หมายถึง ท้องที่ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศไว้ใน พระราชกฤษฎีกาแบ่งออกเป็นเขตเพื่อประโยชน์ในการบริหารการศึกษาประกอบด้วยจังหวัด กำแพงเพชร ตาก พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ นครสวรรค์ สุโขทัย และอุตรดิตถ์

13. ปัจจัยของการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา

13.1 ปัจจัยที่ 1 ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน

ปรัชญาหมายถึง แนวคิด อุดมการณ์หรือจุดมุ่งหมายสูงสุดในการจัดการศึกษา ของโรงเรียนที่ใช้เป็นแนวทางกำหนดภารกิจของโรงเรียน

เป้าหมายของโรงเรียน หมายถึง สิ่งที่ต้องการสำเร็จ ตามภารกิจการจัดการศึกษา

ของโรงเรียน

13.2 ปัจจัยที่ 2 หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน

หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ที่โรงเรียนจัดให้ผู้เรียนทั้งภายใน และภายนอกห้องเรียนเพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา

กระบวนการเรียนการสอน หมายถึง การจัดประสบการณ์และกิจกรรม ในลักษณะของการเรียนรู้และให้การศึกษาแก่เด็กทุกด้านทั้ง ร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และ สติปัญญา ตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคลเพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตและอยู่ใน สังคมได้อย่างมีความสุข

13.3 ปัจจัยที่ 3 บุคลากร หมายถึง ผู้บริหาร ครูผู้สอน และบุคลากรสนับสนุน หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ในโรงเรียน

13.4 ปัจจัยที่ 4 ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน หมายถึง มวลทรัพยากรที่นำ

มาใช้การจัดการเรียนการสอน ได้แก่ อาคาร สถานที่ สภาพแวดล้อม สื่อ นวัตกรรม วัสดุ อุปกรณ์และการเงินของโรงเรียน รวมทั้งระบบข้อมูลและเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างโรงเรียน และองค์การภายนอก

13.5 ปัจจัยที่ 5 การจัดการ การบริหาร หมายถึง การปฏิบัติตามหน้าที่ การบริหารโรงเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพสามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้สามารถตรวจสอบได้และพัฒนายกระดับมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง

13.6 ปัจจัยที่ 6 กิจกรรมนักเรียนนักศึกษา หมายถึง การดำเนินงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบริการสวัสดิการการปกครองและกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา เพื่อเสริมสร้างความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

13.7 ปัจจัยที่ 7 สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน หมายถึง ผลการเรียนรู้หรือพัฒนาการโดยรวมที่เกิดขึ้นจริงของผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนขั้นสุดท้ายของผู้เรียนที่จบหลักสูตรอยู่ในระดับสูง